

Verslag concept

Commissie Ruimte, Wonen en Klimaat (RWK)

Datum commissievergadering	:	7 juni 2021
Commissievoorzitter	:	dhr. E. Jensen
Commissie-adviseur	:	mw. A.J. van Meerveld
Telefoonnummer/e-mail	:	023-514 4827 / anita.hop@noord-holland.nl

Aanwezig:

Commissievoorzitter:		: dhr. E. Jensen
Commissiegriffier:		: mw. A.J. van Meerveld
Leden van de commissie:	CDA	: mw. W. van Anandel, dhr. N. Wijmenga
	CU	: mw. E.T. Kaper, dhr. M. Klein
	D66	: dhr. E. Kanik, dhr. B. Vink
	JA21	: dhr. D.J. van den Berg, dhr. G. Kohler, mevr. A. Nanninga
	FvD	: dhr. R. Dekker
	GL	: mw. R. Bwefar, mw. T. van Wijnen, mw. A. Gielen
	PvdA	: dhr. L. Voskuil, mw. A. de Vries
	PvdD	: dhr. J. Hollebeek, dhr. F. Zoon, mw. I. Kostic
	SP	: mw. R. Alberts
	VVD	: mw. J. Kaamer van Hoegee, dhr. J. van Gilse
	PVV	: dhr. N. Kaptheijns
	50plus/PvdO	: mw. W. van Soest
	DENK	: dhr. S. Koyuncu, dhr. E. Mangal

Gedeputeerden: mw. E. Rommel, dhr. E. Stigter, dhr. C. Loggen

Afwezig: Fractie Baljeu

Notulist mw. H. Mutsaerts (Moneypenny)

Agenda

1. Opening en mededelingen
 - 1.a. Mededeling gedeputeerde Loggen Masterplan Wonen
2. Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering, Strategische Agenda, lijsten moties en toezeggingen en C-agenda
3. Inspreekhalftuur

4. A-Agenda Algemeen
4.a. Voordracht jaarstukken 2020 (A-agenda NLG en RWK 7 juni 2021 en EFB en M&B 14 juni 2021)
40 4.b. Voordracht Kaderbrief 2022 (A-agenda NLG en RWK 7 juni 2021 en EFB en M&B 14 juni 2021)
5. A-Agenda Klimaat en Energie
5.a. Energie: Verklaring van geen bedenkingen voor het windpark aan de Westpoortweg te Amsterdam (A-agenda RWK 07-06-2021)
6. A-Agenda Ruimte en Wonen
45 6.a. Ruimte: Voordracht wensen en bedenkingen Verstedelijkingsstrategie MRA (A-agenda RWK 07-06-2021)
6.b. Ruimte: Nieuw voorbereidingsbesluit Netuitbreiding 150kV Beverwijk-Oterleek (A-agenda RWK 07-06-2021)
7. B-Agenda Klimaat en Energie
50 7.a. Energie: Voortgangsrapportage alternatieve duurzame energietechnieken (B-agenda RWK 07-06-2021)
8. Rondvraag gedeputeerde Stigter
9. B-Agenda Ruimte en Wonen
9.a Wonen/Natuur: Gebiedsgerichte ontheffingen in het kader van de Wet
55 natuurbescherming (B-agenda RWK 07-06-2021 /C-agenda NLG 07-06-2021)
10. Rondvraag gedeputeerde Loggen (portefeuilles Ruimte en Wonen)
11. Sluiting
12. C-Agenda Klimaat en Energie (ter kennisname)
12.a Klimaat: Nieuwsbrief Nationaal programma RES (C-agenda RWK 07-06-2021)
60 12.b Energie: Brief Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines (C-agenda RWK 07-06-2021)
12.c Klimaat: Gestructureerd overleg Actieprogramma Klimaat (C-agenda RWK 07- 06-2021)
12.d Leefbaarheid, Gezondheid en Milieu: Ingekomen mail Datacenters Hollands Kroon
65 (C-agenda NLG –leidend– en RWK 07-06-2021 en C-agenda EFB 14- 06-2021)
12.e Energie: Rapportage 4 jaar Servicepunt Duurzame Energie (C-agenda RWK 07- 06-2021)
13. C-Agenda Ruimte en Wonen (ter kennisname)
13.a Ruimte: Afschrift aan PS van ingekomen brief aan GS – werkgroep Red de
70 Wieringermeer (C-agenda RWK 07-06-2021)
13.b Ruimte: Ingekomen mail – Schreefgroei in de polder Wieringen (C-agenda RWK 07-06-2021)
De niet-geanonimiseerde versie is voor Statenleden beschikbaar in iBabs (ingekomen stukken met NAW-gegevens)
75 13.c Ruimte: Verstedelijkingsstrategie conceptversie 80% (april 2021) (C-agenda RWK 07-06-2021)
13.d Wonen/Energie: Overeenkomst HAL verduurzaming gebouwde omgeving (C- agenda 07-06-2021)
13.e Wonen: Uitvoeringsregeling Versnelling Woningbouw 2021 (C-agenda RWK 07- 06-2021)
80 13.f Ruimte: Brandbrief werkgroep Red De Wieringermeer (C-agenda RWK 07-06- 2021)
13.g Wonen: Woonakkoord Gooi en Vechtstreek (C-agenda RWK 07-06-2021)
13.h Wonen: Woonakkoord Amstelland-Meerlanden (C-agenda RWK 07-06-2021)

- 85 3.i Ruimte: Brief Aldi Vastgoed BV mbt bestemmingsplan Bergerweg 25 in Bergen (C-agenda RWK 07-06-2021)
- 13.j Ruimte: Afschrift brief Stichting Behoud Waterland aan raad van Edam Volendam (C-agenda RWK 07-06-2021)
- 13.k Wonen: Intentieverklaring bouwlogistiek Zaanstad (C-agenda M&B –trekker– 14-06-2021 en C-agenda RWK 07-06-2021)
- 90 13.l Ruimte/Natuur/Economie/Energie: Antwoorden n.a.v. de discussienotitie van de PvdA Noord-Holland over verdozing (C-agenda RWK 07-06-2021 – trekker, C-agenda NLG 07-06-2021 en C agenda EFB 14-06-2021)
- 13.m Ruimte/Recreatie: Regionale spelregels transformatie vakantieparken NHN (C-agenda 07-06-2021 trekker, C-agenda NLG 07-06-2021)
- 95 14. C-Agenda Algemeen (ter kennisname)
- 14.a Randstedelijke Rekenkamer: Eindrapport Opvolging aanbevelingen 2021 (C- agenda NLG en RWK 7-6 en EFB 14-6)
- 14.b MRA: Maandelijks MRA Raads- en Statenleden Bericht – editie 49 (C-agenda NLG en RWK 7-6-2021 en EFB en M&B 14-7-2021)
- 100
- 105
- 110
- 115 **1. Opening en mededelingen**
- De plv. **voorzitter** opent de digitale commissievergadering om 18.15 uur. Er zijn geen afmeldingen ontvangen.
- 120 1.a. Mededeling gedeputeerde Loggen Masterplan Wonen
- Gedeputeerde **Loggen** meldt dat op 22 juni a.s. de eerste versie van het Masterplan Wonen door GS wordt besproken en voor het zomerreces vindt een gespreksverdieping met gemeenten in de meeste regio's plaats (Amstelmeerland, Zuid-Kennemerland, IJmond, Alkmaar en West-Friesland) met het oog op de toepassing van gemeentelijke instrumenten. In juli, augustus en september vindt indien nodig een 2^e gespreksronde plaats, waarna in de commissievergadering RWK van 30 augustus het
- 125 Masterplan geagendeerd staat. Het Masterplan is overigens breder dan enkel de MRA en bestaat uit een aantal modules, waaronder lintbebouwing. Tot die datum worden alle provinciale instrumenten getoetst op juridische en financiële haalbaarheid, het gaat dan bijvoorbeeld over actief grondbeleid. Dhr. **Vink** (D66) verwijst naar het artikel van dhr. Van Dantzig over 'wonen op het water' en de kansen hiervoor in Amsterdam. D66 ziet dergelijke kansen in de gehele provincie. Werkt het college
- 130 mee aan het uitvoeren van dergelijke initiatieven en wordt deze optie meegenomen in het Masterplan?

135 Gedeputeerde **Loggen** antwoordt dat de eerste versie die met name gaat over de inzet van allerlei instrumenten een hoog abstractieniveau kent, maar in de verdere uitwerking samen met gemeenten kan deze optie (op bestemmingsplanniveau) ongetwijfeld aan bod komen. De provincie zal hier graag aan meewerken.

2.Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering, Strategische Agenda, lijsten moties en toezeggingen en C-agenda

140 De **voorzitter** constateert dat het verslag van de vergadering van 19 april 2021, de strategische agenda, de lijst van moties en toezeggingen en de C-agenda ongewijzigd worden vastgesteld.

3.Inspreekhalftuur

De **voorzitter** meldt dat zich geen insprekers hebben aangemeld.

145 4. A-Agenda Algemeen

4.a. Voordracht jaarstukken 2020 (A-agenda NLG en RWK 7 juni 2021 en EFB en M&B 14 juni 2021)

Dhr. **Hollebeek** (PvdD) constateert soms onduidelijkheid en mist de regie op een aantal onderwerpen met ruimtelijke implicaties zoals de RES en Omgevingsverordening, maar de PvdD stemt in met de jaarstukken 2020.

150 Mw. **Kaper** (CU) leest dat de uitgaven binnen de reserve verduurzaming bestaande woningvoorraad hoger zijn dan begroot. Voorgesteld wordt om hiervoor middelen te onttrekken aan de reserve Woonbeleid. Zij gaat akkoord met het toevoegen van het resterende positieve resultaat van € 13,7 miljoen euro aan de algemene reserve.

155 Mw. **Kaamer van Hoegee** (VVD) verwijst naar vraag 55 en vraagt of er sprake is van samenwerking wanneer uitkomsten niet bevredigend zijn en er niet of nauwelijks een dialoog wordt aangegaan met buurgemeenten over plannen om windturbines op de gemeentegrenzen te plaatsen. De uitkomsten van de samenwerkingen worden niet gemonitord, maar hoe wordt dan getoetst of conflicten tussen gemeenten niet altijd ten voordele uitvallen van de gemeente die het hardst roept? Vraag 60, met 43 mensen zijn 15 bouwprojecten versneld. Dat is een laag aantal, dus op welke wijze kan de
160 versnelling verder ingezet worden, met meer mensen en/of met meer financiën? Bij versnelling van de woningbouwproductie is er onderbesteding. Hoe is dat mogelijk gezien de hoge woningbehoefte? Dhr. **Wijmenga** (CDA) refereert aan vraag 21. Het bedrag van € 2,4 miljoen is besteed aan het uitdragen van de Omgevingsvisie, maar het antwoord is niet duidelijk. Kan hier een nadere toelichting op gegeven worden?

165

4.b. Voordracht Kaderbrief 2022 (A-agenda NLG en RWK 7 juni 2021 en EFB en M&B 14 juni 2021)

Dhr. **Hollebeek** (PvdD) constateert dat in de Omgevingsverordening niet altijd wordt vermeld hoe bijzonder en kwetsbaar bepaalde BPL-landschappen zijn, maar in ieder geval moet voorkomen worden dat de indruk ontstaat dat geheel Noord-Holland op slot gaat. Duidelijk bepaalde opties nastreven vereist minder bijsturing, bijvoorbeeld bij het zoeken naar locaties voor windturbines of
170 woningbouw, maar ook bij het realiseren van de provinciale ambities zoals duurzaam, klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen. Deze zaken worden per woonakkoord vrijwillig afgesproken omdat het een niet-afdwingbare norm betreft. Richting de begroting is belangrijk te weten of ook elders de urgentie die de provincie erkent, gevoeld wordt zoals bij het toekennen van budget. De financiële middelen mogen niet onderdoen voor de ambities. Voor de RES is in 2021 € 10
175 miljoen opgenomen en voor 2022 € 2,7 miljoen, terwijl de opgaven lastiger worden. Is dit voldoende?

Mw. **Kaper** (CU) vindt het een heldere kaderbrief. Goed dat de begroting uitkomt op € 13,7 miljoen positief ondanks de economische krimp in de provincie van 7%. Vanwege de crisis worden de

- 180 opcenten niet verhoogd, ondanks dat die toch al de laagste van geheel Nederland zijn. Deze keuze wordt ondersteund.
- Dhr. **Kanik** (D66) leest in de kaderbrief nauwelijks iets over klimaat en energie, terwijl er grote opgaven liggen. Is er een goede begroting opgesteld en is de verwachte extra kapitaalbehoefte energie–infrastructuur hierin verwerkt?
- 185 Dhr. **Wijmenga** (CDA) leest op pagina 16 over de aanscherping van de formulering van de doelen en is blij met de duidelijkheid die hiermee ontstaat over klimaatadaptatie, circulaire economie, opwekking elektriciteit en warmtetransitie. Hij vraagt of het klopt dat een bedrag van € 1,7 miljoen is besteed aan capaciteit in de vorm van externe juridische ondersteuning of waren er eigen ambtenaren aan het werk? Graag inzage in de kosten van de externe juridische inhuur.
- 190 Mw. **Van Wijnen** (GL) vindt het duidelijke stukken. Goed dat er middelen naar de algemene reserve kunnen worden geboekt, maar GL is voornemens om een voorstel voor de vele maatschappelijke opgaven te doen.
- Dhr. **Koyuncu** (DENK) constateert dat vanwege corona veel vertraging optreedt en het is nog niet duidelijk hoelang rekening moet worden gehouden met de financiële gevolgen van de crisis. Veel
- 195 mensen hebben hun baan verloren en kunnen geen huis meer kopen, hetgeen leidt tot extra druk op sociale woningbouw en middeldure huur en/of koop. Lopen de actuele bouwplannen gevaar? Zijn GS voldoende op de hoogte van de ontwikkelingen op de woningmarkt en welke rol gaan gemeenten hierbij spelen, want veel gemeenten moeten vanwege financiële problemen hun ambities bijstellen? Kunnen GS aangeven welke woningbouwprojecten hierdoor geraakt worden, in welke gemeenten en
- 200 ten koste waarvan? Zijn GS bereid om hier alsnog onderzoek naar te doen?
- Gedeputeerde **Loggen** antwoordt dat met PS de afspraak is gemaakt om onderbesteding naar de algemene middelen over te hevelen. De oorzaak van de onderbesteding bij woningbouw zijn te weinig aanvragen van gemeenten. De 43 medewerkers op 15 projecten zijn niet fulltime fte's maar zij zijn ingehuurd om projecten mogelijk te maken, dat zijn met name juristen en planeconomen.
- 205 Gemeenten die een aanvraag doen, beschikken vaak niet over de juiste expertise en capaciteit en daarom huren zij expertise middels een subsidie bij de provincie in, maar de provincie gaat niet actief uitvragen bij gemeenten. Gemeenten zijn autonoom en besluiten zelf om aan te kloppen bij de provincie. De Omgevingsvisie is geïntegreerd in de Omgevingsverordening en dat is in overleg gebeurd met gemeenten, met participatie en voorlichting en een IPO–bijdrage. Hij zegt toe een
- 210 specificatie te geven van het bedrag Omgevingsvisie van € 2,4 miljoen waarvan € 1,7 miljoen is uitgegeven aan capaciteit/inhuur van externe juristen en planeconomen, evenals een overzicht van de projecten van gemeenten. In de Woonakkoorden worden afspraken gemaakt over het bouwvolume maar gemeenten brengen projecten aan en de provincie beoordeelt mede waar deze projecten het best gerealiseerd kunnen worden. Er worden nadere afspraken gemaakt over
- 215 doelgroepenbouw, ouderen, jongeren, sociale bouw, energieneutraal, allemaal thema's die PS van groot belang vinden. De bouwambassadeur gaat in overleg met gemeenten om hen te assisteren en te begeleiden bij het uitvoeren van de harde en zachte plancapaciteit. Met de invoering van BPL zijn de grote aantallen verschillende beschermingsregiems teruggebracht naar 3, een aantal zaken is zeker mogelijk in BPL, hoewel met beperkingen en met strenge voorwaarden. Voor de afspraken in
- 220 de woonakkoorden zijn geen instrumenten beschikbaar om gemeenten te dwingen, dus in gesprekken wordt met gemeenten afgestemd wat wel of niet mogelijk is, zoals bij circulariteit en klimaatadaptatie. Dat lukt vooralsnog aardig, hoewel dat per regio verschilt.
- Gedeputeerde **Stigter** meldt dat de summiere teksten over klimaat en energie worden ingegeven door het feit dat er momenteel weinig te melden is, omdat de huidige ambities in de RES zijn
- 225 vastgelegd. De vraag om kapitaalinjectie van Alliander heeft betrekking op de uitbreiding van de energie–infrastructuur voor € 600 miljoen, met name elektriciteit. Deze vraag wordt momenteel bestudeerd en hopelijk kunnen PS voor het zomerreces nader geïnformeerd worden. De RES komt nu

in een andere fase terecht, namelijk de vervolgfase waarin de uitvoering centraal staat en waarbij de provincie haar rol richting gemeenten zal nemen. Dat is een andere opgave, reden om de bijdrage voor 2022 te verlagen naar € 2,7 miljoen. De samenwerking met gemeenten ziet op heel veel vraagstukken, maar gaat met name over de RES en woningbouw. De discussies tussen gemeenten over de RES zijn bestuurlijk opgepakt, dus de rol van de provincie hierbij is beperkt, hoewel deze ontwikkeling wel gevolgd wordt. Indien de samenwerking tussen gemeenten onvoldoende tot stand komt of er ontstaan discussies of conflicten over bepaalde zoekgebieden bijvoorbeeld op de grens met gemeenten en het bestuurlijke overleg valt weg, dan zal de provincie haar rol pakken en de betreffende gemeenten bij elkaar trachten te brengen.

5. A–Agenda Klimaat en Energie

5.a. Energie: Verklaring van geen bedenkingen voor het windpark aan de Westpoortweg te Amsterdam (A–agenda RWK 07–06–2021)

Dhr. **Kaptheijns** (PVV) stemt niet in met het besluit, aangezien de PPV vanwege vele redenen tegenstander van windturbines is.

Dhr. **Hollebeek** (PvdD) stemt in met de voordracht. Heeft de gedeputeerde aan de initiatiefnemer de zorgen overgebracht met het oog op de vogels en vleermuizen die gedood worden door de wieken van de molens en hem verzocht om noodzakelijke maatregelen te nemen?

Mw. **Kaper** (CU) pleit voor toepassing van de strenge WHO–geluidsnormen, namelijk 45 i.p.v. 47 dB. De CU onderzoekt op welke wijze dit bij toekomstige windprojecten kan worden afgedwongen. Verzocht wordt om de toets participatie toe te sturen zodra deze beschikbaar is. De CU stemt in met de voordracht.

Mw. **Gielen** (GL) stemt in met de voordracht. Goed dat het waterschap een voorbeeldrol wil spelen bij participatie. De vraag van de CU wordt ondersteund.

Dhr. **Kanik** (D66) stemt in met de voordracht.

Dhr. **Wijmenga** (CDA) stemt in met de voordracht.

Dhr. **Van den Berg** (JA21) vraagt wanneer volgens GS sprake is van een goede ruimtelijke ordening en wanneer niet. Vallen deze windmolens binnen het RES–bod van A'dam? Als dat zo is, waarom moet het bestemmingsplan nu al worden gewijzigd, want de definitieve locaties zouden nog niet vastliggen. Indien dat niet zo is, waarom vallen deze turbines dan buiten de RES? Zijn GS het ermee eens dat er beter renderende locaties denkbaar zijn voor deze windturbines met het oog op de maximale hoogte in verband met de Schiphol–normen? De OD toetst of voldoende aandacht is gegeven aan participatie. Zijn GS van mening dat maatschappelijk draagvlak en participatie hetzelfde zijn? Indien ja, waarom, indien nee, waarom staat het op deze wijze gedefinieerd in de brief?

Dhr. **Van Gilse** (VVD) stemt in met de voordracht.

Mw. **Alberts** (SP) stemt in met de voordracht. Is in dit gebied wellicht ruimte beschikbaar voor meer dan 4 windturbines? Als de locaties in Westpoort beter benut kunnen worden, dan is het niet nodig om de turbines op een kortere afstand dan 600 m bij woningen te plaatsen.

Dhr. **Koyuncu** (DENK) vraagt of bij de planning van de turbines rekening is gehouden met de komst van Havenstad. Hoeveel bedraagt de afstand tot de woningen in Havenstad en andere kwetsbare projecten? Welke gevolgen hangen samen met toekomstige bouwplannen en verhuizingen van bedrijven om ruimte te maken? Kunnen in dat geval de turbinevergunningen zonder compensatie ingetrokken en de turbines weggehaald worden?

Mw. **Van Soest** (50plus/PvdO) sluit zich aan bij JA21. Zij heeft in de gemeenteraad tegengestemd aangezien er absoluut geen participatie heeft plaatsgevonden en de locatie niet geschikt is voor windmolens. Zij stemt tegen de voordracht.

Gedeputeerde **Stigter** meldt dat er na de inspraakperiode geen zienswijzen zijn ingediend, dus er is geen wijziging opgetreden ten opzichte van het reeds door PS goedgekeurde voorstel. Hij heeft nog

geen contact gehad met de initiatiefnemers om vogel c.q. vleermuissterfte te voorkomen, maar dat signaal wordt zeker opgepakt in de volgende fase van uitvoering. Ook in de RES is dit punt ingebracht en in het vervolg van de RES wordt onderzocht of bijvoorbeeld zwarte wieken sterfte onder vogels kan voorkomen, zoals in Groningen. De initiatiefnemers nemen het voortouw bij participatie. Het draagvlak wordt afgemeten aan het draagvlak in de gemeenteraad en wordt verondersteld aanwezig te zijn indien de gemeenteraad bij meerderheid instemt. Overigens zijn meerdere vormen van participatie mogelijk, zowel in de voorfase bijvoorbeeld bij de RES- zoekgebieden, als in de concrete uitvoeringsfase van plannen en initiatieven. Ook hier kan participatie plaatsvinden en kunnen bewoners betrokken worden bij de inrichting. Bij de RES is gekozen voor participatie bij de start aan de voorkant, maar dat is ook mogelijk in de concretiseringsfase en in andere vormen.

Dhr. **Van den Berg** (JA21) constateert dat het zoekgebied is opgenomen in de RES en goedgekeurd door de gemeenteraad A'dam maar pas achteraf wordt participatie mogelijk gemaakt. Hij is van mening dat participatie moet plaatsvinden aan de voorkant, dus bij de vaststelling van de zoekgebieden zodat bewoners wel of niet kunnen instemmen met het voorstel om überhaupt windmolens te plaatsen en zo ja, op welke locatie.

Gedeputeerde **Stigter** antwoordt dat het en/en is. Bij de RES wordt aan de voorkant beoordeeld wat het doel is en waar men rekening mee moet houden, maar ook bij de concretisering van de zoekgebieden is sprake van een nieuw participatietraject, alleen in een andere vorm.

Dhr. **Koyuncu** (DENK) vraagt of participatie ertoe kan leiden dat wordt afgezien van het plaatsen van windmolens in geplande zoekgebieden.

Gedeputeerde **Stigter** antwoordt dat dit in principe mogelijk is. Dit plan is opgenomen in de RES, maar al voordat de RES in het leven was geroepen, was dit project gefaciliteerd door de provincie aangezien het aan alle regels van ruimtelijke ordening voldeed. In de bijlage bij de voordracht is de weging van alle elementen met het oog op ruimtelijke ordening door de OD aangegeven. In dit geval wordt aan alle voorwaarden voldaan, dus is sprake van een goede ruimtelijke ordening. Havenstad is nog niet in ontwikkeling, de aanvraag is getoetst op de huidige ruimtelijke wetgeving en geconcludeerd is dat er geen negatieve effecten ontstaan voor het toekomstige woningbouwproject Havenstad. De omgeving van NZKG met industriële bedrijvigheid leent zich prima voor windenergie en in de RES zijn meerdere zoekgebieden in NZKG opgenomen. Dit initiatief dateert al van ver voor de RES, vandaag deze aparte behandeling.

Dhr. **Van den Berg** (JA21) meent dat deze turbines beter op zee geplaatst kunnen worden vanwege de mogelijkheid van een hoger vermogen en hogere bezettingsgraad, omdat geen rekening gehouden hoeft te worden met de Schipholnormen. Dit is een duurdere oplossing, terwijl de klimaatwinst achterblijft.

Gedeputeerde **Stigter** erkent de beperkingen door Schiphol voor de hoogte, niettemin verwachten de initiatiefnemers dat de molens rendabel zullen draaien. Op zee is sprake van een verdubbeling van het aantal windmolens en wellicht nemen de aantallen nog verder toe, in ieder geval meer dan op land, hoewel gezien de toekomstige elektriciteitsbehoefte ook voor wind op land de ruimte maximaal benut moet worden. Er volgt door de OD geen inhoudelijke toets van het participatieplan, in de aanvraag moet duidelijk worden gemaakt op welke wijze hier aandacht aan wordt gegeven. De **voorzitter** constateert dat de voordracht als hamerstuk naar PS wordt doorgeleid.

6. A-Agenda Ruimte en Wonen

6.a. Ruimte: Voordracht wensen en bedenkingen Verstedelijkingsstrategie MRA (A-agenda RWK 07-06-2021)

Dhr. **Kaptheijns** (PVV) heeft gemengde gevoelens bij de voordracht, want die is doordrenkt met het duurzaamheidsevangelie waardoor het streven naar circulaire economie en klimaatadaptatie

voortvarend bijdraagt aan de energietransitie bijvoorbeeld door een hybride energiesysteem van de toekomst, waarbij energie uit wind en warmte een grote rol vervult. Helaas wordt kernenergie niet vermeld in de tekst, terwijl er allerlei ontwikkelingen gaande zijn, zoals small modular reactors. Rijk en regio hebben afgesproken om tot 2030 175.000 woningen te bouwen, ca. 70.000 in A'dam, 53.000 in 7 stadsharten en 52.000 binnen de MRA en indien mogelijk wordt de woningbouwproductie verder versneld aangezien de behoefteraming is verhoogd naar 220.000 woningen. Indrukwekkende aantallen, maar hoe geloofwaardig zijn deze aantallen met het oog op voortdurende massa-immigratie, verlamdend stikstof-, klimaat- en energiebeleid, nauwelijks bouwen in het groen, tekort aan vakmensen bij bouwbedrijven en procederende milieuorganisaties? Hoe denken GS de gigantische woningnood in de MRA op te lossen zonder de genoemde zaken aan te pakken? De PVV is het eens met de verzwaren van de bijdrage van de luchtvaart vanwege het cumulerende geluidsniveau in de MRA voor de woningbouw en ondersteunt de oproep aan het Rijk. Ook wordt ondersteund dat wordt onderzocht of bepaalde bedrijventerreinen eerder of sneller kunnen worden getransformeerd, hoewel er wel ruimte beschikbaar moet zijn voor bedrijven die vertrekken naar alternatieve locaties. Deze bedrijven moeten hierbij geholpen worden om hen voor de regio te behouden. Helaas staan er ook punten in waar de PVV moeite mee heeft. Op blz. 4 staat vermeld dat de ruimte die nodig is voor circulaire economie, gevonden moet worden binnen de grenzen van de bestaande haven, industrie- en bedrijventerreinen en daarvoor kunnen geen nieuwe gebieden binnen NZKG worden aangewezen. Hiermee wordt ingestemd, maar het moet niet zo zijn dat reguliere bedrijvigheid wordt weggedrukt voor een circulaire economie, alleen om volstrekt onrealistische ambities te behalen. In de conceptreactie staat vermeld dat de transitie naar circulair gepaard gaat met onzekerheden in het ruimtebeslag en hetzelfde geldt voor de energietransitie door de aanlanding van wind op land. In het NZKG komen veel opgaven samen en dat levert spanning op voor het realiseren van allerlei zaken. Terecht staat vermeld dat 'niet alles kan' of niet allemaal tegelijk en dat zorgvuldige afweging is vereist. De PVV is het hiermee eens als het gaat over de gevolgen van de ruimtelijke impact op wonen en werken. De PPV kijkt nuchter naar klimaatverandering, circulaire economie en hernieuwbare energie en vraagt om aandacht voor wetenschappers die er andere meningen op nahouden.

Dhr. **Hollebeek** (PvdD) constateert dat de urgentie hoog is, de woningbehoefte is hoog en men staat voor belangrijke transities. Het gebied binnen en buiten de stad moet natuurinclusief ingericht en beheerd worden, dat is een win-winsituatie en het moet ook. Een schone gezonde en veilige leefomgeving voor mensen en dieren en toekomstige generaties zal op lange termijn op alle gebieden puur winstgevend zijn. De positie van de leefomgeving leidt tot zorgen. In de samenvatting wordt nog steeds gesproken over de balans tussen leefbaarheid en economische groei maar gelukkig wordt verderop in het stuk deze tegenstelling minder scherp, het gaat veel meer om het evenwicht tussen alle aspecten van leefomgeving en leefbaarheid. Economie is daar gewoon onderdeel van en dan zo groen, duurzaam en circulair en mens- en diervriendelijk mogelijk.

Dhr. **Klein** (CU) leest veel goede uitgangspunten, zoals sociaal sterke metropool, schone economie, inzet op klimaat, voorkeur voor binnenstedelijk bouwen en zorg voor landschap. Wat is de toegevoegde waarde van deze strategie op MRA-niveau ten opzichte van de provinciale Omgevingsvisie, de RES'en en woonakkoorden, die een prima basis vormen voor de uitwerking van de NOVI? Er wordt gesproken over wisselwerking met het provinciale beleid, maar de angst is dat er veel verwarring zal ontstaan. Wat betekent 'regio' en 'MRA' in de tekst? Zijn dit twee verschillende grootheden? Wat is bepalend in het beleid, een regionaal woonakkoord of de afspraken in MRA-verband? Men kan zich vinden in de zienswijze, met name omdat de provincie zich ook gebonden voelt aan de afspraken die zijzelf heeft gemaakt. Veel aandachtspunten en opsommingen starten nog steeds met economie en al het andere lijkt secundair te zijn. Deze volgorde van aandachtspunten mag zeker aandacht hebben.

Mw. **Kaamer van Hoegee** (VVD) noemt een aantal aandachtspunten. Er wordt gesproken over 350.000 woningen exclusief de vervanging van nog te slopen woningen. Zal het de MRA lukken om 175.000 woningen te bouwen voor 2030? Wat is de status van de verkennende gesprekken met A'dam over het voorkomen van vertraging bij de woningbouw? Zij is bezorgd over de ontwikkeling van Havenstad. In de visie NZKG 20–40 die 8 jaar geleden door PS is vastgesteld, zijn de regionale belangen voor dit gebied vastgelegd. Deze visie moet de basis vormen voor afspraken over zonering van woningbouw en havengebonden bedrijventerreinen. Wanneer woningbouw te veel ruimte vraagt, mag dit niet ten koste gaan van de benodigde maritieme en nautische ruimte voor havengebonden bedrijventerreinen. Vitale bedrijventerreinen mogen niet zo maar verplaatst worden en de afspraken in de visie NZKG moeten geborgd worden. Wanneer wordt het derde concept voorgelegd en wanneer is de definitieve versie afgerond?

Dhr. **Voskuil** (PvdA) vraagt zich af hoe een regionale strategie kan doorwerken in de lokale uitwerking. De opmerkingen over de gezonde leefomgeving mogen strakker geformuleerd worden. Bij het vaststellen van maximale hogere grenswaarden wordt economie weer als eerste prioriteit gesteld voor de mensen, maar een gezonde leefomgeving en leefbaarheid moeten het vertrekpunt zijn en dat legt beperkingen op voor mogelijke economische activiteiten en soms ook qua wonen. Kan eerst gezond leven nadrukkelijker worden opgenomen en daarna de verdere mogelijkheden? Bij Schiphol wordt de nadruk op geluid gelegd, maar aandacht voor veiligheid op de grond ontbreekt. Dit aspect moet nadrukkelijker terugkomen in de reactie. Ruimte is schaars in de MRA, daarom het verzoek niet alleen naar NZKG te kijken voor aanlanding wind op zee en waterstoffabrieken, maar ook naar de kop en Den Helder want zowel waterstof als elektriciteit kunnen goed getransporteerd worden en dit stimuleert de economie in de kop, hetgeen dan weer een tweedeling voorkomt tussen de MRA en het noorden. In de reactie ontbreekt bij de woningbouwplannen en transformatie van gebieden mobiliteit, met name bij grote ontwikkelingen ten noorden van het NZKG. GS worden verzocht hier in de reactie aandacht voor te vragen. Een lightrail, metro of tramachtige verbindingen via noord naar de Achtersluispolder en Zaanstad moet worden onderzocht en opgepakt met het oog op de woningbouwopgave. Bij waterbuffering ontbreekt de droogte, het opvangen van pieken en afvoeren van grote hoeveelheden moet hand in hand gaan met de opslag van zoetwater om verzilting en droogte tegen te gaan. Dit moet nadrukkelijker aandacht krijgen.

Mw. **Van Soest** (50plus/PvdO) meldt dat in de Achtersluispolder in de Noorder IJplas 3 windmolens zijn gepland. Ligt de prioriteit bij woningen of bij windmolens? Er moeten keuzes gemaakt worden. Zij zal het onderzoek van de Groene Rekenkamer aan de PvdA toesturen.

Dhr. **Voskuil** (PvdA) stelt voor eerst het huidige onderzoek naar deze combinatie af te wachten en dan tot een goed en weloverwogen besluit te komen. Hij is blij met de aanvullende informatie.

Dhr. **Vink** (D66) sluit zich grotendeels aan bij de PvdA, met name qua mobiliteitsaspect, gezondheid en verder kijken dan de MRA. Aan deze drie aanvullende punten dient nadere aandacht geschonken te worden en dat geldt ook voor kleinere punten zoals hittestress, toekomstige energie–infrastructuur en circulair bouwen. Deze strategie spreekt erg aan, maar de woorden ‘mensen, maat en sociaal’ komen weinig terug in de tekst. Hierover dient ook de opmerking gemaakt te worden. Het lijkt overigens meer op een visie, want in de strategie ontbreekt een strategische keuze voor het bouwen van sociale woningen rond en ten behoeve van A'dam, er wordt gestart met bouwen in de Haarlemmermeer en vervolgens in Almere. Het strategische gehalte dient in de volgende versie versterkt te worden en dat geldt ook voor de aanscherping van de realisatieparagraaf. Verzocht wordt om de wensen en bedenkingen hiermee aan te vullen. Het intensiveren in de haven en het faseren van de woningbouw om te voorkomen dat het groen van de Houtrakpolder opgeslokt wordt, moet worden meegenomen, zodat daarna kan worden bekeken of er extra ruimte voor de haven nodig is. Rond Schiphol en de Haarlemmermeer ontbreekt de strategie voor het omgaan met datacenters en verrommeld glas. Wanneer de strategie op onderdelen meer strategisch is

420 ingestoken, volgt de vraag hoe alles wordt gerealiseerd. Dat vraagt meer handen en voeten en dient in de volgende versie nader uitgewerkt te worden.

Mw. **Van Andel** (CDA) vreest dat de strategie MRA zal gaan leiden tot verwarring ten aanzien van de provinciale en gemeentelijke plannen, wensen en gestelde eisen. Welke strategie en wensen van welk orgaan geven de doorslag? Zij vraagt hoe het mogelijk is dat de ambitie wordt ondersteund maar dat er anderzijds nog steeds veel mitsen en maren zijn, die verwoord zijn in de visie. Misschien is het daarom goed om een aantal randvoorwaarden van de visie in de reactie op te nemen.

Mw. **Bwefar** (GL) ondersteunt de reactie, maar heeft een aantal aandachtspunten. GL ondersteunt de transformatie bedrijventerreinen, maar graag wil men zien dat een van de vereisten voor de transformatie is dat in overleg met de reeds aanwezige bedrijven gewerkt wordt en dat de eventuele overlast voor de woningen wordt onderzocht, dit nog naast de onderzoeken naar geluidsoverlast en luchtkwaliteit. Even belangrijk zijn de wensen van ondernemers voor hub-plaatsen van vestigingen. Kunnen zij binnen de gestelde normen werken middenin of dichtbij een woonwijk in plaats van op een bedrijventerrein? Worden uitbreidingen voorzien op de bestaande locatie of zijn deze in de toekomst noodzakelijk voor het bedrijf? Hiermee wordt overlast voor bewoners voorkomen evenals het vertrek van bedrijven. Beide groepen moeten tevreden zijn om de transformatie te laten slagen. Het is goed dat GS aangeven dat binnen de grenzen van bestaande haven, industrie- en bedrijventerreinen gebouwd moet worden en dat de Wijkermeerpolder niet als reserve bedrijventerrein wordt aangemerkt. Naast Alkmaar en Purmerend noemt men Lelystad als mogelijke vestigingslocatie, ook al ligt de stad niet in de provincie, maar wel in de MRA, mede met het oog op de steeds grotere kans dat Lelystad Airport niet geopend wordt waardoor de werkgelegenheid achterblijft. Het lijkt de moeite waard om onderzoek te doen naar Lelystad als mogelijke vestigingslocatie voor bedrijven. Als de Lelylijn wordt aangelegd, wordt Lelystad een multimodale logistieke hub – zelfs zonder luchthaven – en een interessante locatie voor veel bedrijven.

Mw. **Nanninga** (JA21) ondersteunt de integrale opzet van de strategie, met afstemming tussen wonen en werken en de mobiliteitsbehoefte, maar dat geldt niet voor de prioritering tussen de diverse opgaven, want er is één belangrijk thema en dat is woningbouw voor de middenklasse, gezinnen en starters. Waar kunnen die terecht in de MRA? In 2030 is er een tekort van 900.000 woningen. Daarom moeten betaalbare woningen en een hogere bouwproductie de hoogste prioriteit krijgen, maar hoe verhoudt de woningbouw zich tot het stikstofbeleid, energietransitie en geluidsaccumulatie? Wat heeft prioriteit? 175.000 woningen binnen de MRA voor 2030 is veel te weinig. Zelfs de huidige veel te lage doelstelling woningbouw is nog te hoog gezien de beperkte slagkracht van de gemeente, die geacht wordt om tot 2030 op haar grondgebied 70.000 woningen bij te bouwen, dat zijn er meer dan 7.500 per jaar. Zullen deze minimale aantallen wel gehaald worden? Waar blijft de aandacht voor de middenklasse? Wat vinden GS een goede verhouding in de bouwproductie? Hoeveel van de 175.000 woningen zijn sociale huur en hoeveel betaalbare woningen worden er gebouwd? Kan de benodigde woningbouw enkel binnenstedelijk gerealiseerd worden?

Mw. **Van Soest** (50plus/PvdO) wacht de beantwoording van de gestelde vragen af.

Dhr. **Mangal** (DENK) vraagt ook aandacht voor kansengelijkheid, het terugdringen van segregatie en het tegengaan van gentrificatie. Desgevraagd door JA21 wordt gesteld dat dit verdringing van mensen veroorzaakt die in de stad geen woningen meer kunnen betalen. Voorkomen moet worden dat alleen nog rijke mensen in de stad kunnen wonen en dat de minder kapitaalkrachtigen moeten verhuizen met als gevolg verarming van de stedelijke samenleving.

Mw. **Alberts** (SP) meent dat bij een gezonde leefomgeving krachtiger mag worden ingezet op het effect van Schiphol op de woningbouw vanwege de geluidsbelasting en CO₂-uitstoot. Er wordt in het Rijksbeleid nog steeds uitgegaan van groei, maar er moet juist worden ingezet op krimp door korte vluchten van maximaal 750 km per spoor aan te bieden, en op bescherming van de veiligheid. Ook al gaat het om Rijksbeleid, ook de MRA kan een krachtig signaal afgeven over Schiphol. Richting

Purmerend en Zaanstad mag bij voorkeur ingezet worden op HOV/light rail, juist omdat de automobilititeit leidt tot meer CO₂-uitstoot. De SP is het eens met het sparen van de
470 Wijkermeerpolder, maar dat moet ook gelden voor de Houtrakpolder. De nadruk op economie moet verlegd worden naar andere belangrijke thema's, zoals gezondheid.

Gedeputeerde **Loggen** is blij met alle opbouwende kritiek, de reacties van PS en de steun voor de integrale benadering. De definitieve versie voor PS is begin 2022 voorzien, er is dus op een aantal momenten nog gelegenheid voor PS om te beoordelen of de aanscherpingen op juiste wijze zijn
475 verwerkt. In de regio bestaat geen draagvlak voor kernenergie en bovendien zijn GS gebonden aan de motie van PS waarin wordt gesteld dat in de provincie geen kernenergie wordt opgewekt. De provincie speelt geen rol bij massa-immigratie, dat betreft Rijksbeleid, en dat geldt voor veel thema's die de PVV noemde. Niettemin heeft de provincie wel te maken met alle gevolgen van dit beleid en daarom wordt getracht om hier op een goede wijze mee om te gaan in de strategie. Gezien
480 de spanning tussen oprukkende woningbouw en bedrijventerreinen in het bijzonder de Houtrakpolder, wordt gesteld dat er bij de provincie geen plannen zijn om de Wijkermeerpolder aan te tasten. GS is niet voornemens om bedrijventerreinen te verplaatsen voor woningbouw, maar als er plaatsen vrijkomen op bedrijventerreinen door vertrek van bedrijven dan zijn deze beschikbaar voor andere functies. Dit zal in de volgende versie worden geaccentueerd, maar ook in de Visie NZKG
485 2040, Omgevingsvisie 2050 en het coalitieprogramma 2019-2023 staat e.e.a. al scherp verwoord. Toegezegd wordt deze tekst in het derde concept (nagegaan wordt wanneer dit concept aan PS wordt voorgelegd) te verfijnen. De toegevoegde waarde van het MRA-niveau ligt in de schaal van de problematiek, de pro-centrische metropoolbenadering, het Daily Urban System in de MRA en de mobiliteitsaspecten buiten de regio. Met 'regio' en 'MRA' wordt hetzelfde bedoeld, nagegaan zal
490 worden of het mogelijk is dit duidelijker te omschrijven. De zachte plancapaciteit tot 2030 is toereikend. De aantallen die het Rijk presenteert, 225.000 tot 230.000 woningen, nopen tot een bespreking van de randvoorwaarden met het Rijk. Het wordt een grote uitdaging om tot 2030 de door het Rijk gewenste aantallen woningen te bouwen zonder dat met het Rijk aanvullende afspraken worden gemaakt over de voorwaarden tot uitvoering en dat is toch echt een flinke
495 bestuurlijke uitdaging. Aan het platform Ruimte neemt ook Hoogheemraadschap AGV deel met het oog op de waterbuffering, maar nagegaan wordt om bij de volgende versie de relevante tekst iets aan te scherpen. Er vindt momenteel onderzoek plaats naar de mogelijkheid van een lightrail naar het noorden, na afronding hiervan kan de inhoudelijke discussie plaatsvinden. Het sluiten van de kleine ring en het versterken van het Daily Urban System zijn belangrijke factoren voor het realiseren
500 van alle plannen. Toegezegd wordt om met gedeputeerde Olthof de wens van de PvdA te bespreken om indien er bruggen over het IJ worden aangelegd, ook een OV-rail- of tramverbinding aan te leggen naar dit gebied, evenals de functiewijziging op de Achtersluispolder/Havenstad, mits de randvoorwaarden in acht genomen worden en de nautische en maritieme ruimte in het havengebied geborgd is. In de afgelopen 25 jaar zijn talloze pogingen gedaan om bedrijven uit te plaatsen naar
505 Almere of elders, maar de ervaring leert dat dit heel beperkt haalbaar is en gepaard gaat met een vraag naar veel subsidie. De aanleg van de Lelylijn zal nog lang op zich laten wachten, de realisatie gaat over de horizon van 2030 - 2050 heen. Binnen het integrale verhaal zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de invulling van woningbouwplannen met sociale woningen, middenhuur en dure huur en/of goedkopere en middeldure koopwoningen. Deze verdeling moet juist gentrificatie
510 voorkomen, maar in het huidige systeem is het voor midden en lage inkomens die huur en/of koopwoningen zoeken, bijna onmogelijk om binnen de MRA te wonen, deze doelgroepen worden steeds verder naar het grensgebied en de randen van de MRA verdreven hetgeen weer leidt tot druk op de grensgebieden. In Masterplan Wonen worden instrumenten vermeld die hiervoor ingezet kunnen worden. Er wordt geen anti-speculatiebeding meer opgenomen in de contracten, hoewel dit
515 de beste garantie is voor een betaalbare woningvoorraad voor een langere periode. Overigens is dit

anti-speculatiebeding een verantwoordelijkheid van het college van Amsterdam. Betaalbaar wonen en de beschikbare provinciale instrumenten komen terug in het Masterplan Wonen, waarover ook met gemeenten in gesprek moet worden gegaan. Bij het Daily Urban System spelen ook de gemeenten Alkmaar, Hoorn, Castricum en Heerhugowaard een rol. Momenteel is er tot 2030 voldoende harde en zachte plancapaciteit beschikbaar om aan de woningbehoefte te voldoen, maar in reactie op D66 zal het college in de volgende versie terugkomen op het strategische karakter van de woningbouwplannen, hoewel dit een verantwoordelijkheid van de gemeenten is.

Mw. **Nanninga** (JA21) zal een aantal moties indienen, daarom het verzoek deze voordracht als bespreekstuk voor PS te agenderen.

De **voorzitter** constateert dat de voordracht als bespreekstuk wordt doorgeleid naar PS.

6.b. Ruimte: Nieuw voorbereidingsbesluit Netuitbreiding 150kV Beverwijk–Oterleek (A-agenda RWK 07-06-2021)

Dhr. **Hollebeek** (PvdD) heeft precies 1 jaar geleden geconstateerd dat het voorkeurstracé het natuurgebied Krommenie Woutpolder doorsnijdt, een open polderlandschap en deel van een belangrijk regionaal netwerk van weidevogels en moeras- en watergebonden diersoorten. Dit soort gebieden moeten helemaal ontzien worden. In de verstedelijkingsstrategie MRA wordt gezocht naar een alternatief tracé voor een 380 KV-hoogspanningsleiding vanwege mogelijke versterking van het elektriciteitsnetwerk Zaanstreek Waterland en daar kan een vergelijkbare situatie ontstaan. Naast de noodzakelijke uitbreiding voor de RES en de energietransitie dreigt het gevaar dat her en der kabels in de grond nodig zijn. Er zal in PS een motie ingediend worden over de rol van kwetsbare natuur hierbij. Daarom het verzoek deze voordracht als bespreekstuk te agenderen voor PS.

Mw. **Kaper** (CU) ondersteunt de voordracht. Is het mogelijk om het communicatieplan dat de provincie samen met TenneT opstelt om de bewoners in het gebied te informeren, toe te sturen?

Mw. **Kaamer van Hoegee** (VVD) constateert dat dit besluit vorig jaar ook al is besproken. Zij gaat ervan uit dat de wens van PS voor de aanleg A8/A9 hierdoor niet gedwarsboomd wordt. Zij verwijst omwille van de tijd naar de opmerkingen die zij vorig jaar bij de bespreking in de commissie heeft gemaakt, want die zijn nog steeds van kracht.

Dhr. **Voskuil** (PvdA) vindt het een hamerstuk. Aandacht wordt gevraagd voor de gevolgen van transformatorstations voor omwonenden.

Mw. **Van Andel** (CDA) steunt de voordracht. Kunnen GS aangeven of er zienswijzen en/of bezwaren op het PIP worden verwacht? In hoeverre is al tegemoet gekomen aan de bezwaren van grondeigenaren?

Mw. **Van Wijnen** (GL) constateert dat het besluit al genomen is en daarom hoeft de inhoudelijke discussie niet opnieuw gedaan te worden. Waarom is er vertraging opgetreden en wanneer wordt het knelpunt opgelost? Zij verzoekt voortaan een duidelijke tijdlijn aan de voordracht toe te voegen indien het gaat om langlopende trajecten zodat in een oogopslag duidelijk is hoe het proces is verlopen.

Gedeputeerde **Stigter** geeft aan de tijdlijn voortaan explicieter in de voordracht te vermelden wanneer het gaat om langlopende trajecten. Op basis van het voorbereidingsbesluit zijn onderzoeken gestart naar natuur en archeologie en is gestart met gesprekken met belanghebbenden en grondeigenaren. Dit proces heeft langer geduurd dan verwacht, dat geldt met name voor de onderzoeken. Binnen enkele weken zullen deze gereed zijn en kan het PIP afgerond worden, maar het past net niet binnen de periode en daarom is deze verlenging nodig. Dat had als voordeel dat de bandbreedte van het tracé van 50 m is teruggebracht naar 17 m en er blijken meer mogelijkheden te zijn voor aanleg ondergronds. Dat is met name voor de Woudpolder relevant want het uitgangspunt is het zoveel mogelijk voorkomen van ingrepen in de natuur en nu kan er veel ondergronds worden aangelegd, zodat er weinig bovengrondse ingrepen in het natuurgebied nodig zijn en er hopelijk

565 weinig belemmeringen ontstaan voor onder andere de A8/A9. Het communicatieplan over het tracé
570 en de locaties van de transformatorstations zullen toegestuurd worden. Met de belangrijkste
grondeigenaren is overlegd en met een aantal opmerkingen van hen is rekening gehouden in het
aanpassingsbesluit. Hopelijk zullen er niet veel zienswijzen worden ingediend, maar dat aantal kan
niet concreet worden aangegeven. Hij stelt de PvdD voor om een keer samen in gesprek te gaan over
hoe in de toekomst met natuurgebieden wordt omgegaan in het kader van de energie-infrastructuur.
Dat biedt meer gelegenheid voor discussie dan naar aanleiding van specifieke casus in het kader van
de afdoening van de motie.
De **voorzitter** constateert dat de voordracht als hamerstuk naar PS wordt doorgeleid.

7. B-Agenda Klimaat en Energie

575 7.a. Energie: Voortgangsrapportage alternatieve duurzame energietechnieken (B-agenda RWK 07-06-2021)

Mw. **De Vries** (PvdA) dankt voor de rapportage en neemt aan dat deze ook aan de gemeenten is
toegestuurd. De volgende vragen mogen eventueel schriftelijk worden afgedaan: waarom is de Geo-
alliantie nog steeds niet opgericht? Blauwe waterstof wordt vanaf 2025 opgeschaald en speelt tot ver
580 na 2030 een grote rol. Ook de productie van groene waterstof wordt langzaam opgeschaald met een
steeds groter aandeel na 2030. Kan de productie van groene waterstof opgeschaald worden? Kan de
infrastructuur voor blauwe waterstof gebruikt worden voor groene waterstof? Welke projecten zitten
er in de pijplijn behoudens de in de waterstofstrategie genoemde projecten? Superkritische
watervergassing/turquoise waterstof is een beloftevolle techniek. Kan hier meer actie genomen
585 worden en zijn er projecten bijgekomen? Is er al een Noord-Hollands Waterstofplatform opgericht en
wat zijn de doelstelling en aandachtsgebieden? Er moet rond Den Helder een stevige economische
impuls plaatsvinden met deze toepassingen. Zij verzoekt om een vervolgrapportage na de updates
van het actieprogramma Klimaat. De motie is afgedaan.

Dhr. **Zoon** (PvdD) vindt de negatieve effecten van sommige systemen nog onduidelijk want
590 warmte/koudebenutting van oppervlaktewater heeft nadelige gevolgen voor het leven in water. Het
stapelings-effect wordt steeds groter, dit leidt tot de noodzaak van het toepassen van het
voorzorgsbeginsel. Het wegwerken van mest in vergassing staak haaks op de kringlooplandbouw en
op het ontmoedigen van intensieve veehouderij, daarom moet niet alleen naar de energie van het
systeem, maar ook naar de voeding van het systeem gekeken worden. CO₂-opslag remt de
595 duurzame omschakeling af als dit niet op de juiste wijze gebeurt. De tijd van tussenmaatregelen is
voorbij en er moet nu gekozen worden voor de goede en bewezen maatregelen. Het blijft van belang
om gelijktijdig in te zetten op energiebesparing.

Dhr. **Klein** (CU) vindt het geen taak van de provinciale organisatie om PS van algemene informatie te
voorzien, maar het was een goed plan van het college om dit onderdeel te maken van de actieagenda
600 innovatieve energietechnieken. Een update per tien jaar is voldoende in plaats van eenmaal per drie
jaar. Wind en zon hebben grote potentie en helaas biedt een thoriumreactor op korte termijn nog
geen soelaas.

Mw. **Gielen** (GL) vindt het belangrijk om de focus te houden op het behalen van de doelen in 2030,
waarvoor naast zon en wind ook innovatieve technieken nodig zijn. Goed dat de provincie een rol
605 pakt bij de warmtetransitie. Welke rol kan de provincie spelen bij het ondersteunen van gemeenten
bij het opstellen van de warmtevisie en strategie? CCS/opslag van CO₂ is geen wenselijke oplossing,
omdat de oorzaak van het probleem niet wordt weggenomen. Energiebesparing zou een beter
instrument zijn. Bovendien mogen investeringen in dit soort technieken niet in de weg staan van
meer investeringen in daadwerkelijk duurzame energie. Hoe kijkt het college hiernaar?

610 Dhr. **Wijmenga** (CDA) vraagt of de ondergrond in NHZ in vergelijking met NHN minder geschikt is
voor geothermie. Is dit onderzocht? Zijn er al plannen om bij geothermie projecten gelijktijdig uit te

voeren om de kosten en ambtelijke capaciteit te spreiden? Kan de provincie gemeenten hierbij ondersteunen? Wind en zon hebben altijd back-up nodig, hetzij van gas, hetzij van kerncentrales. Klopt de betreffende zin in de voordracht wel? Thorium is een techniek die nog lang op zich laat wachten, maar het ondersteunen van onderzoeken is wellicht het eerste begin naar de uiteindelijke realisatie. Wil het college deze lobby ondersteunen?

Dhr. **Van Gilse** (VVD) constateert dat de RES voor zon en wind op land tweejaarlijks wordt geactualiseerd om innovaties toe te voegen, maar zon en wind zijn onvoldoende stabiel. Daarom moet zo snel mogelijk ingezet worden op verbreding van de RES naar andere duurzame energietechnieken. Het zou daarom goed zijn deze rapportage te koppelen aan de RES, zodat de RES verbreed wordt en niet beperkt blijft tot zon en wind. Voorgesteld wordt om de rapportage elke twee jaar te actualiseren. De volgende vragen kunnen schriftelijk beantwoord worden: zijn er concrete projecten geothermie in NHN? Zijn de SCAN-data aardwarmte MRA al beschikbaar en wanneer wordt gestart met proefboringen? Voor versnelling van aardwarmte is samenwerking vereist van overheden, warmtebedrijven en geothermie-ontwikkelaars: is deze voldoende bereikt? Is in Den Haag aangekaart dat de SDE-subsidie ontoereikend is voor geothermie? Verzocht wordt om in de volgende versie iets op te nemen over ultradiepe geothermie. Aquathermie heeft een hele grote potentie en er zijn al concrete projecten gaande, desalniettemin zijn volgens GS nadere onderzoeken nodig. Graag een toelichting. Superkritische watervergassing: grondstoffen zijn voldoende beschikbaar en het gasnet kan gebruikt worden voor de levering: waarom is deze techniek pas na 2030 beschikbaar? Kernenergie is een belangrijke lange termijnoplossing waar landelijk draagvlak voor ontstaat. Gaan GS steun verlenen aan de lobby voor steun aan de Nuclear Research Group in Petten? CO₂-opslag is een betere tijdelijke transitieoplossing dan houtige biomassacentrales.

Dhr. **Dekker** (FvD) constateert dat met de huidige wiebelstroom niet kan worden voorzien in de lange termijn energievoorziening van de provincie. Kernenergie levert wel een stabiele energie dus het is goed dat hier aandacht aan wordt besteed, hoewel nog beperkt tot thorium. Er bestaan al kleine modulaire kernenergie-installaties en die zouden moeten worden meegenomen in de overwegingen. Gedeputeerde **Stigter** dankt voor de complimenten voor de voordracht. De primaire energie wordt ingezet op de uitvoering en het stimuleren van innovatie. Geothermie: er wordt door allerlei partijen gewerkt aan het opzetten van de Alliantie, dat is nog niet gerealiseerd maar er wordt al wel samengewerkt in de geest van de alliantie. In het verleden is in NHN lange tijd gezocht naar aardolie en aardgas, reden waarom duidelijk in beeld is gebracht wat de potentie is van geothermie in de diepere ondergrond. Vergelijkbare kennis wordt nu verzameld voor NHZ. Het SCAN-onderzoek wordt dit jaar afgerond en dan worden de kansen voor geothermie in beeld gebracht. Parallel worden er al vergunningaanvragen ingediend door partijen. De provincie is het bevoegd gezag voor het adviesrecht richting het Rijk. In MRA wordt op dit gebied kennis uitgewisseld, aangezien de warmtetransitie door de gemeenten wordt opgepakt. Er wordt een overeenkomst aangegaan om kennisuitwisseling tussen publieke en private partijen te waarborgen. Blauwe waterstof: de voorkeur voor de toekomst gaat uit naar groene waterstof, maar omdat de haalbaarheid op korte termijn nog onzeker is, wordt blauwe waterstof gezien als eerste stap naar groene elektriciteit. In Den Helder wordt gewerkt aan een blauwe waterstoffabriek en het tweede initiatief vindt plaats op het Tata terrein. Waterstof vraagt veel elektriciteit en ruimte en juist in NHN is er veel aanlanding van wind op zee, dus er is te zijner tijd voldoende groene stroom. Het platform is in uitvoering, zowel voor NHN als NHZ. Hierop wordt kennis uitgewisseld, maar ook vindt vraagarticulatie plaats om het gebruik te stimuleren. Bij iedere vorm van grootschalige duurzame elektriciteitsopwek moet goed naar het draagvlak gekeken worden. Op alle manieren wordt in het bedrijfsleven ingezet op energiebesparingsmethoden, PS worden hier op korte termijn over geïnformeerd. Er wordt nu nagedacht over het ondersteunen van gemeenten in de transitie vergelijkbaar met het proces van de RES. In het warmtestrategieplan dat rond de zomer aan PS wordt toegestuurd, wordt duidelijk

660 gemaakt hoe de ondersteuning wordt vormgegeven. Voor wind en zon is een back-up nodig met kernenergie of opslag. Op termijn is thorium een interessant alternatief, reden om het Rijk te stimuleren om diepgaand onderzoek te laten doen. Mochten commerciële partijen belangstelling hebben, dan kan een beroep gedaan worden op het Duurzaam Energiefonds van de provincie. Een koppeling met het actieprogramma is logischer dan met de RES, omdat dit het totale overzicht van
665 duurzame energie toont en niet alleen van duurzame elektriciteitsopwekking. Geothermie scoort slecht in de SDE-subsidie, reden om hier continu aandacht voor te vragen bij het Rijk. Aquathermie: zowel ecologische als economische effecten van grootschalige toepassing worden onderzocht.

Tweede termijn

670 Mw. **De Vries** (PvdA) is voorstander van goede voeding, maar turquoise waterstof ziet ook op zeewier, dat ook nog eens veel CO₂ opneemt. Welke initiatieven bij groene en turquoise waterstof spelen er?

Gedeputeerde **Stigter** antwoordt dat de provincie zelf geen initiatieven neemt, wel wordt in regionaal verband met gemeenten en private partijen bekeken of waterstofproductie kan worden gerealiseerd
675 in verbinding met de waterstof backbone. De provincie focust met name op de vraagkant door bijvoorbeeld eigen auto's te laten rijden op waterstof. De twee genoemde initiatieven moeten nog wel in uitvoering worden gebracht, dat geldt ook voor de superkritische watervergassing in Alkmaar. De provincie zit aan tafel en biedt financiële steun.

Dhr. **Dekker** (FvD) verzoekt kernenergie op te nemen in de mogelijkhedenanalyse en het beeld te
680 verruimen met kleinschalige kernenergiemogelijkheden.

Gedeputeerde **Stigter** zegt dit toe.

De **voorzitter** constateert dat de motie als afgedaan kan worden beschouwd.

8. Rondvraag gedeputeerde Stigter

685 Dhr. **Dekker** (FvD) ziet een bedrag van € 8 miljoen vermeld staan als bijdrage aan de energietransitie 2020. Hierin zitten geen kosten voor het van het gas afhalen van woningen. De vraag was echter of er andere bronnen zijn waar in 2020 geld besteed is aan het van het gas afhalen van woningen.

Gedeputeerde **Stigter** antwoordt dat allerlei initiatieven ondersteund worden om ervoor te zorgen
690 dat woningen minder energie gebruiken en het kan zo zijn dat hierbij een woning helemaal van het gas is afgehaald, maar de provincie focust hier niet op.

9. B-Agenda Ruimte en Wonen

9.a Wonen/Natuur: Gebiedsgerichte ontheffingen in het kader van de Wet

695 **natuurbescherming (B-agenda RWK 07-06-2021 /C-agenda NLG 07-06-2021)**

Dhr. **Zoon** (PvdD) stelt dat het doel van de motie was om natuurinclusief bouwen uit de provinciale papierwinkel te halen en dat gaat verder dan bijvoorbeeld alleen de soorten op de rode lijst. In het kader van biodiversiteit en energiebesparing moet naar het grotere geheel
700 gekeken worden. De gebiedsgerichte ontheffingen bieden kansen om breder te kijken maar vereisen meer begeleiding door ODNH en daar is al weinig capaciteit beschikbaar.

Mw. **Kaper** (CU) is positief over de brede aanpak. Hoe wordt omgegaan met de resultaten van de proef in de aardgasvrije wijk de Meent in Hilversum? Wanneer volgt de eerste terugkoppeling van dit plan? Op welke wijze worden de resultaten geëvalueerd? Hoe worden de ervaringen meegenomen naar volgende projecten?

705 Mw. **Kaamer van Hoegee** (VVD) beschouwt de motie als afgedaan.

Dhr. **Voskuil** (PvdA) stelt voor om de verdeling te baseren op samenhangende biotopen in plaats van op gemeentelijk en wijkniveau. Graag worden PS geïnformeerd over de voortgang en evaluatie.

710 Mw. **Van Andel** (CDA) is blij met alle initiatieven die leiden tot versnelling van de woningbouw. Zij is benieuwd naar de uitkomst van de pilots. Wanneer wordt deze verwacht?

Mw. **Van Wijnen** (GL) deelt de zorgen van de PvdD. Het soortmanagementplan op deze schaal wordt ondersteund, maar er blijven zorgen bestaan over de uitvoering op gemeentelijk niveau. Hoe worden kansen benut? Hoe blijft de commissie aangehaakt? Kan kennis genomen worden van de evaluatie?

715 Gedeputeerde **Rommel** heeft al met gemeenten en woningbouwers overlegd over een betere bescherming van specifieke soorten. **De eenmalige gebiedsaanpak wordt geëvalueerd en er wordt een monitoringsplan opgesteld. Dit zal later met PS gedeeld worden. Zodra er meer zicht ontstaat op de afronding van de evaluatie, zullen PS geïnformeerd worden.** De OD besteedt nu veel tijd aan individuele ontheffingen, deze gebiedsgerichte aanpak leidt juist tot tijdsbesparing.

720 *Tweede termijn*

Mw. **Van Wijnen** (GL) vraagt waar qua lerend vermogen op wordt ingezet want dat bepaalt de onderwerpen voor de evaluatie. De te treffen maatregel draagt dan bij aan versterking van de biodiversiteit. De motie is nog niet afgedaan.

725 Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat deze aspecten opgenomen worden in de monitoring en de methode van monitoring wordt in de plannen verwerkt. De instandhoudingsdoelstelling in een groter gebied is beter te monitoren dan per wijk.

Dhr. **Zoon** (PvdD) is niet overtuigd door de soortmanagementplannen. De motie ziet op het zo snel mogelijk realiseren van natuurinclusief bouwen in de provincie en daar wordt onvoldoende op ingegaan. De motie is niet afgedaan.

730 Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat de natuurinclusiviteit is gewaarborgd in het Masterplan biodiversiteit en in de groenkapitaalaanpak. Dit is de laatste stap in het proces om natuurinclusiviteit in het gehele beleid te integreren.

De **voorzitter** concludeert dat de motie niet als afgedaan kan worden beschouwd.

735 **10. Rondvraag gedeputeerde Loggen (portefeuilles Ruimte en Wonen)**

Er zijn geen vragen.

11. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.00 uur.

740

12. C-Agenda Klimaat en Energie (ter kennisname)

12.a Klimaat: Nieuwsbrief Nationaal programma RES (C-agenda RWK 07-06-2021)

12.b Energie: Brief Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines (C-agenda RWK 07-06-2021)

745 12.c Klimaat: Gestructureerd overleg Actieprogramma Klimaat (C-agenda RWK 07-06-2021)

Door de gedeputeerde Klimaat en Energie is aan de staten-commissie RWK toegezegd dat in de volle breedte van het Actieprogramma Klimaat nog gekeken zal worden of er voor alle relevante onderwerpen een overlegverband bestaat. De inschatting is dat op dit moment het starten van een nieuw overlegverband geen toegevoegde waarde heeft.

750 12.d Leefbaarheid, Gezondheid en Milieu: Ingekomen mail Datacenters Hollands Kroon (C-agenda NLG -leidend- en RWK 07-06-2021 en C-agenda EFB 14-06-2021)

12.e Energie: Rapportage 4 jaar Servicepunt Duurzame Energie (C-agenda RWK 07-06-2021)

13. C-Agenda Ruimte en Wonen (ter kennisname)

755 13.a Ruimte: Afschrift aan PS van ingekomen brief aan GS – werkgroep Red de Wieringermeer (C-agenda RWK 07-06-2021)

13.b Ruimte: Ingekomen mail – Schreefgroei in de polder Wieringen (C-agenda RWK 07-06-2021)

760 De niet-geanonimiseerde versie is voor Statenleden beschikbaar in iBabs (ingekomen stukken met NAW-gegevens)

13.c Ruimte: Verstedelijkingsstrategie conceptversie 80% (april 2021) (C-agenda RWK 07-06-2021)

De 100%-versie wordt medio mei verwacht en komt naar PS voor wensen en bedenkingen

765 13.d Wonen/Energie: Overeenkomst HAL verduurzaming gebouwde omgeving (C-agenda 07-06-2021)

De provincie wil de HAL-regio helpen bij het verduurzamen van de gebouwde omgeving. Daarom ondertekent de provincie een overeenkomst met 10 partners uit deze regio om samen aan dit doel te werken.

770 13.e Wonen: Uitvoeringsregeling Versnelling Woningbouw 2021 (C-agenda RWK 07-06-2021)
In navolging van de op 8 december 2020 door GS vastgestelde Herijking Uitvoeringsprogramma Binnenstedelijk Bouwen en Versnellen Woningbouwproductie is de uitvoeringsregeling subsidie versnelling woningbouw Noord-Holland 2021 opgesteld. Deze nieuwe uitvoeringsregeling 2021 is voor gemeenten in Noord-Holland, met uitzondering van de gemeenten Amsterdam, Alkmaar, Hoorn, Purmerend, Haarlem, Haarlemmermeer, Zaanstad, Hilversum en Heerhugowaard, omdat
775 deze laatstgenoemde gemeenten met de grootste woningbouwopgave gebruik kunnen maken van de flexibele schil MRA. Op grond van deze nieuwe uitvoeringsregeling 2021 kunnen de gemeenten extra personeel/expertise inhuren. De betreffende gemeenten in Noord-Holland kunnen per 1 juni 2021 subsidie aanvragen.

13.f Ruimte: Brandbrief werkgroep Red De Wieringermeer (C-agenda RWK 07-06-2021)

780 13.g Wonen: Woonakkoord Gooi en Vechtstreek (C-agenda RWK 07-06-2021)

In de provinciale Woonagenda (2020-2025) staat dat de provincie in woonakkoorden afspraken met regiogemeenten maakt over woningbouw. Het woonakkoord voor de regio Gooi en Vechtstreek bevat afspraken met de zeven gemeenten en de acht regionaal actieve woningcorporaties. De afspraken en acties gaan over het realiseren van meer
785 toekomstbestendige en betaalbare woningen op goed bereikbare locaties, en ook over het verduurzamen van de woningvoorraad en rekening houden met het veranderende klimaat.

13.h Wonen: Woonakkoord Amstelland-Meerlanden (C-agenda RWK 07-06-2021)

790 In de provinciale Woonagenda (2020-2025) staat dat de provincie in woonakkoorden afspraken met regiogemeenten maakt over woningbouw. Het woonakkoord voor regio Amstelland-Meerlanden bevat afspraken met de 6 gemeenten over het realiseren van meer
toekomstbestendige en betaalbare woningen op goed bereikbare locaties.

13.i Ruimte: Brief Aldi Vastgoed BV mbt bestemmingsplan Bergerweg 25 in Bergen (C-agenda RWK 07-06-2021)

795 13.j Ruimte: Afschrift brief Stichting Behoud Waterland aan raad van Edam Volendam (C-agenda RWK 07-06-2021)

13.k Wonen: Intentieverklaring bouwlogistiek Zaanstad (C-agenda M&B –trekker– 14-06-2021 en C-agenda RWK 07-06-2021)

800 In Zaanstad Noord worden 5.000 woningen gebouwd. De bouwlogistiek daarvoor veroorzaakt uitstoot, overlast en verkeersonveiligheid en neemt ruimte in beslag. Daarom hebben meerdere partijen het initiatief genomen de bouwlogistiek in het gebied duurzamer te organiseren, onder andere via een logistieke hub. Hiermee moet het bouwverkeer efficiënter worden en voor een

groot deel met schone voertuigen. De provincie heeft de intentieverklaring bouwlogistiek medeondertekend en neemt deel aan de verkenning naar maatregelen om de bouwlogistiek in Zaanstad Noord efficiënter en schoner te maken.

805 13.l Ruimte/Natuur/Economie/Energie: Antwoorden n.a.v. de discussienotitie van de PvdA Noord-Holland over verdozing (C-agenda RWK 07-06-2021 – trekker, C-agenda NLG 07-06-2021 en C agenda EFB 14-06-2021)

810 Aanleiding voor deze notitie is de discussienotitie van de PvdA over verdozing, zoals besproken in de commissie Ruimte Wonen en Klimaat (RWK) van 8 februari 2021. De PvdA pleit hierin voor een ‘Provinciaal kader verdozing’. GS gaat akkoord met de beantwoording en heeft kennis genomen van de verschillende trajecten die lopen over dit onderwerp.

13.m Ruimte/Recreatie: Regionale spelregels transformatie vakantieparken NHN (C- agenda 07-06-2021 trekker, C-agenda NLG 07-06-2021)

815 Provincie Noord-Holland maakt het onder voorwaarden mogelijk dat gemeenten in Noord-Holland Noord vakantieparken zonder perspectief in de verblijfsrecreatie kunnen omzetten naar tijdelijke of permanente woongebieden. Het gaat om vakantieparken in Noord-Holland Noord die geen perspectief meer hebben als recreatiepark. Voor de transformatie zijn regionale spelregels opgesteld die belemmeringen in het woon- en verstedelijkingsbeleid wegnemen. Daartoe is ook een aanvullend artikel in de Ontwerp- Omgevingsverordening NH2022 opgenomen.

820

14. C-Agenda Algemeen (ter kennisname)

14.a Randstedelijke Rekenkamer: Eindrapport Opvolging aanbevelingen 2021 (C- agenda NLG en RWK 7-6 en EFB 14-6)

825 14.b MRA: Maandelijks MRA Raads- en Statenleden Bericht – editie 49 (C-agenda NLG en RWK 7-6-2021 en EFB en M&B 14-7-2021)